

**Kommentarer til forslag til planprogram
for
Huken pukk- og asfaltverk
fra**

**Alnaelvens Venner
Breisjøgrenda sameie
Goruddalen Miljøforum
Lillomarka Orienteringslag
Lillomarkas Venner
Selskapet til Gorud Vel**

Eksisterende
brudd

Ny lysløype

Grøntanlegg

Vannspeil

Gorud september 2006

Innholdsfortegnelse

	Side
1.0 Forord.....	3
2.0 Innledning.....	4
3.0 Hovedinnhold og konklusjon.....	5
4.0 Historikk.....	7
5.0 Alternativet ”Styrt avvikling”	8
6.0 Kommentarer til ”Utvidelsesalternativet”	
6.1 Støy	
6.1.1 Støybelastning.....	12
6.1.2 Støysonekart.....	13
6.1.3 Opplevelse av støy og stille områder.....	14
6.1.4 Støykonklusjoner.....	15
6.2 Forurensning til luft	16
6.3 Innsyn nært/fjernt.....	17
6.4 Trafikk i boligområdene på Ammerud, Grorud og Stovner...	17
6.5 Rikspolitiske retningslinjer	18
6.6 Helhetlig utviklingsplan for Groruddalen.....	18
6.7 Tunnel	
6.7.1 Lekkasjerisiko.....	20
6.7.2 Tunnelløsning Fossum/Stovner.....	21
6.8 Hydrologi, grunnvann og vannkvalitet.....	21
6.9 Bevaringsskog.....	21
6.10 Markagrensen.....	22
6.11 Flerbruksplan for Oslo kommunes skoger.....	23
6.12 Konsekvensutredning og metoder.....	23
6.13 Berørte arbeidsplasser.....	23
7.0 Oslo Vei Huken pukk- og asfaltverk.	
7.1 Er Huken helt nødvendig?	25
7.2 Steinforekomster.....	25
7.3 Oslo Vei som aktør i markedet.....	26
7.4 Oslo Veis fremtid.....	26
7.5 Oslo Veis pukk- og asfalt produksjon.....	26
7.6 Hva etter 2051?	27
8.0 Marked og økonomi.....	28
9.0 Friluftsliv og idrett	
9.1 Lillomarka Idrettspark.....	29
9.2 Lillomarka Orienteringslag.....	30
10.0 Sluttord.....	32

1.0 Forord

.....det enkle liv i naturen, preget av stillhet, respekt og samhørighet med flora og fauna, og med utpreget sans for å bevare og videreføre miljø og natur i mest mulig uberørt stand, er ikke utpreget salgbart og omsettelig i en medieridd og markedsorientert samtid. Én ting er at det enkle friluftsliv ikke er direkte omsettelig i markedet. Noe helt annet er det at offentlige myndigheter ikke ser ut til å føle et ansvar for organisasjonenes mulighet til å fremme friluftslivets gleder og fortrinn for barn og unge, nærmest som motvekt og ballast, på veien til frie valg fram gjennom livet. Hva kan grunnene være til at offentlige myndigheter på én og samme tid snakker varmt om friluftslivet som mål og middel, og hevder alles rett til å ta del i de gleder turer og opphold i rimelig uberørt natur kan gi, men samtidig unnlater å følge opp på måter som kan bidra til at dette blir virkelighet? .....

Professor Hans B. Skaset

(gjengitt med tillatelse fra kilden)

2.0 Innledning

Groruddalen Miljøforum, Alnaelvas Venner, Lillomarkas Venner og Selskapet til Grorud Vel "Gruppen" fikk alle innbydelsene av Oslo Vei AS om å delta i en referansegruppe for å påvirke planleggingen og utbyggingen av Huken pukk- og asfaltverk til beboernes beste. Da det skulle utformes et mandat for referansegruppen, ble det stilt krav om at denne måtte baseres på hypotesen om at det skulle bli noe av utbyggingen.

Da alle ovennevnte organisasjoner var imot en utbygging, kunne vi ikke være med på disse premissene og avslø videre deltagelse og dannet aksjonsgruppen "Stopp Huken – vern marka". For utarbeidelse av kommentarene til Planprogrammet har vi fått assistanse fra Breisjøgrenda Sameie og Lillomarka Orienteringslag. I tillegg har vi full oppslutning fra en rekke organisasjoner, foreninger, enkeltpersoner og bydelsutvalg.

Alle henvendelser bes rettet til:

Grorud Vel
v/ leder Per Kr. Holth
Grorudveien 52 B
0976 Oslo

Tlf.: 920 23 624 22 25 27 66

Mail rpholth@c2i.net

Gruppen har mottatt Oslo Veis "Forslag til planprogram for utvidelse og igangsettelse av Huken pukk- og asfaltverk" og kommer med en felles uttalelse. Gruppen har kommentarer til "Utvidelsesalternativet". Da vi ønsker en raskest mulig avvikling av prosjektet, har vi unnlatt å kommentere "0-alternativet". Dette har sin begrunnelse i at vi fremmer vårt eget alternativ "Styrt avvikling" som er likt "0-alternativet" ved at driften skal avvikles, men med en helt annen tidsplan for avvikling og planer for etterbruk og istandsettelse.

Gruppen kommer med et prinsipielt standpunkt om å utsette videre planer om utbygging av Huken pukk- og asfaltverk inntil det er fattet en beslutning om lovfestet vern av Oslomarka under henvisning til det igangsatte lovarbeidet. Vårt sekundære standpunkt er å nedlegge raskest mulig etter alternativet "Styrt avvikling"

Forslaget fra Oslo Vei AS om utvidelse av Huken pukk- og asfaltverk tar på mange måter på alvor de planmessige og tekniske mekanismene i fm. virksomhet innenfor marka, men mangler fullstendig markedsplaner, økonomiske lønnsomhets- og investeringsanalyser samt nytte-kostnadsvurdringer. De fremmer et forslag til omregulering med konsekvensvurderinger og høringsrunder som er lovfestet. Forslaget bryter imidlertid med alle politiske intensjoner vedr. marka.

Problemstillingen her er klassisk: Skal naturmiljøets og lokalmiljøets kvaliteter vike for storsamfunnets krav til asfalt? I tillegg bør det allerede her spørres om storsamfunnets behov for asfalt i det hele tatt er avhengig av Huken pukkverk. Det finns alternative uttak som Oslo Vei ikke har tatt med. Regjeringen vil lage et sterkere vern av bynære marker og lage et eget lovfestet vern av Oslomarka – ifølge Soria Moria erklæringen. På Groruddalen Miljøforums valgmøte 23. august 2005 gikk alle partier imot utbygging av Huken unntatt H og Frp. Senere har H gitt oss skriftlig informasjon om at de går imot utbygging.

Miljøverndept. forskrift om konsekvensutredninger setter krav til at forslag til planprogram skal "beskrive opplegg for informasjon og medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt" (kapittel III, § 5, tredje avsnitt). Vi kan ikke se at det framlagte forslaget til planprogram gjør dette.

3.0 Hovedinnhold og konklusjon

Store deler av Groruddalens og også Oslos befolkning bruker Lillomarka og området rundt Huken som rekreasjons- og nærturområdet. Forslaget om utbygging av Huken opptar svært mange og i et folkemøte i fjor skrev lokalavisen "Folket reiste seg mot Huken utbyggingen". Dette kommer også klart frem i møtet i Bjerke bydelsutvalg hvor man svært sjelden uttaler seg om saker som ikke angår bydelen direkte og vedtok å gå imot utbyggingen og sa at dette er noe som angår oss alle.

De mest bolignære områdene er de mest verdifulle, da de kan nås av barn og unge, eldre og bevegelseshemmede og av mannen i gata som bare skal gå en kort kveldstur. Disse områdene må ha en ekstra streng beskyttelse. Regjeringen vil lage et sterkere vern av bynære marker og lage et eget lovfestet vern av Osloomarka – ifølge Soria Moria erklæringen. Miljødepartementet arbeider nå med et lovutkast om varig vern av marka som vi stiller store forhåpninger til.

Gruppen kommer med et prinsipielt standpunkt om å utsette videre planer om utbygging av Huken pukk- og asfaltverk inntil det er fattet en beslutning om lovfestet vern av Osloomarka under henvisning til det igangsatte lovarbeidet. Vårt sekundære standpunkt er å nedlegge raskest mulig etter alternativet "Styrt avvikling"

"Stopp Huken – vern marka" har kommet med sitt eget alternativ "Styrt avvikling" med formål så raskt som mulig å få stoppet utbyggingen og bringe området tilbake til lokalbefolkningen. Dette alternativet mener vi er helt realistisk og vil ha følgende fordeler:

- **Ingen luft- eller støyplager på Grorud og Ammerud grunnet pukk/grus/asfalt produksjon**
- **Slutt på all lastebiltrafikk - lastebiltrafikken flyttes ikke til Fossum/Stovner**
- **Markagrensen beholdes.**
- **Området tilbakeføres til lokalbefolkningen**

Alternativet "Styrt avvikling" har vi ikke suget av eget bryst. Det er 33 år gammelt da konsesjonen fra 1973 tilsier gjenfylling etter uttak av masse. Vi bare tar opp gamle synder som verken tiltakshaver eller overliggende myndighet har fulgt opp. Dette er respektløst konsesjonssvik. En unnløstelse av å følge opp dette gjennom så mange år, bør få byråden til å kjenne sin besøkelsestid og ta sin hatt å gå. Vi bare retter ansvaret for dette der det hører hjemme.

Behovet for stein/grus og asfalt må utredes for Oslo og Akershus da det finns alternative uttak som Oslo Vei ikke har tatt med. Oslo Veis eier bør nedsette en styringsgruppe bestående av representanter for næringen, politikere, fagmiljøet og "Gruppen" for å utføre dette med mandat til å trekke på nødvendige ressurser og rapportere tilbake til eieren. NGU bør ikke sitte i styringsgruppen da de allerede er involvert i prosjektet og sannsynligvis i stor grad vil bli benyttet til det faglige arbeidet.

Miljøverndepartementets stiller i "Forskrift om konsekvensutredninger" krav om at de samfunnsmessige konsekvensene utredes. Da vi ikke kan se at dette er tatt opp i forslaget, krever vi samfunnsøkonomiske beregninger som skal vise, men ikke begrenses til, næringsgevinster i forhold til samfunnsmessige skadevirkninger.

Lokalbefolkningen har i mange år måttet tåle de belastninger som driften ved Huken pukkverk har medført. Det har i årenes løp gitt mange løfter om at driften skulle opphøre i nær fremtid. Disse løftene er ikke blitt innfridd. Nå er tiden inne for å gjøre noe med dette. I denne saken mener vi at naturmiljøets og lokalmiljøets kvaliteter bør vike for storsamfunnets krav til asfalt

Av erfaring vet vi at når Konsekvensutredninger skal utarbeides, er det ofte slik at usikkerhet kommer dårlig fram. Man utreder ting isolert og ser ikke helheten og hvordan ting griper inn i

hverandre. Vi krever derfor svært grundige usikkerhetsvurderinger av alle forhold og at samspillet mellom forskjellige utredningstemaer kommer godt fram

Det har nå fremkommet informasjon om at gjeldende konsesjon betinger noe igjenfylling av området etter hvert som utvinningen finner sted. Det er en viktig del av politikernes ansvar å ta beslutninger som kan være upopulære for deler av befolkningen. I denne forståelse har en i mange år holdt ut de byrder pukkverket har ført med seg. Etter mange år med tålmodighet og brutte løfter, er det nå på tide at Huken pukkverk endelig avvikles. Dette påpekes også i uttalelse fra Miljøverndepartementet i forbindelse med reguleringsplanen fra 1973. Nå må driften ved Huken avvikles og arealet stilles til rådighet for andre formål.

4.0 Historikk

Huken pukk- og asfaltverk

- Oslo-feltet: Gruvedrift i Alnsjø-feltet fra 1700. Granitt
- Aker kommune kjøpte området i 1947
- Oslo Veivesen begynte i 1954 å ta ut steinmasser
- Knuseverk etablert i 1956
- Asfaltverk etablert i 1967
- Mottak av returasfalt i 1983

I tillegg har vi og har hatt flere pukkverk i Lillomarkas randsone som Oslo Pukkverk (nedlagt), Grorud Pukkverk (nedlagt), Båndkall Pukkverk og Bjørndalen Bruk

Beboerne ble lovet at Huken skulle stenges, og Oslo Vei foreslo i 1974 å nedlegge driften og bygge idrettsanlegg på området. Konsesjonen utløp i 1978 – forlenget til 1990 – forlenget til 2021. Nå søkes det om konsesjon frem til 2051.

Hovedbergart for dagens drift er basalt (vulkansk bergart), en stein av nasjonal betydning, brukt som byggemateriale. Det er kanskje på sin plass å nevne allerede her at det er andre vulkanske bergarter som har like gode asfaltegenskaper som basalt.

5.0 Alternativet ”Styrt avvikling”

I tillegg til ”0- alternativet” og ”Utvidelsesalternativet” fremmer vi forslag om alternativet ”Styrt avvikling” som vi ønsker skal utredes i sin helhet

Forslaget er en helhetlig plan for raskest mulig avvikling av Oslo Vei, Huken pukk- og asfaltverk og skal vise hvordan arealet rasket mulig kan bli benyttet til formål i tråd med lokalbefolkningens ønsker.

Forslaget går ut på:

- Å stoppe videre utbyggingsplaner med henvisning til markagrensen.
- Å trekke konsesjonen tilbake og avvikle pukk/grus/asfalt -produksjon i 2012 - senest i 2014. Andre driftsformer enn dagens tillates ikke.
- Å starte opprydding og sikring av området, pynte på kantene, lage voller og tilrettelegge for etterbruk slik nåværende konsesjon tilsier.
- Start arbeidet med grøntområde og vannspeil på nedre del av anlegget slik OsloVei har foreslått i ”Utbyggingsalternativet”.
- Utrede behovet for stein/grus og asfalt for Oslo og Akershus
- Lage etterbruksplan med bydel Grorud, Vel, foreninger og lokalbefolkningen

Fordeler ved ”Styrt avvikling”:

- Ingen luft- eller støyp lager på Grorud og Ammerud grunnet pukk/grus/asfalt produksjon.
- Slutt på all lastebiltrafikk - lastebiltrafikken flyttes ikke til Fossum/Stovner
- Markagrensen beholdes.
- Området tilbakeføres til lokalbefolkningen

Alternativet ”Styrt avvikling” har vi ikke suget av eget bryst. Det er 33 år gammelt da konsesjonen tilsier gjenfylling etter uttak av masse.

Prosjektleder Jan Engen sa i Frps folkemøte 17. januar 2006 at nåværende konsesjon betinger en viss grad av igjenfylling. Av forskjellige grunner sa han, er dette ikke blitt utført. **Dette er et klart brudd på gjeldene konsesjon og Huken pukk- og asfaltverk/ Oslo kommune har ikke oppfylt sine forpliktelser.** Viser til reguleringsplanen stadfestet i brev fra Miljøverdepartementet til Kommunikasjonsrådmannen i Oslo av 5. juni 1973 pkt. 5 som er en del av konsesjonen: *”Tilbakeføringen av området fra steinbrudd til bevokst område vil ta tid. Det er av betydning at dette arbeidet settes i gang etter hvert som deler av bruddet blir uttømt for steinmasser”.* Da dette skulle vært utført under nåværende konsesjon, er det helt klart at kostnadene i sin helhet bæres av tiltakshaver.

I samme møte uttaler prosjektleder Jan Engen at grunnen til utvidelsen er at det kun finnes råstoffer (basalt) til 7- 9 års drift. Han uttaler videre at dersom det ikke skulle bli videre drift etter 2021 ville produksjonen legges om. Vi ønsker å utnytte restforekomsten av råstoffer og stoppe driften etter dette.

Reguleringsplanen sier også hvordan nedleggelsen av pukkverket skal skje og viser til i brev fra Miljøverdepartementet til Kommunikasjonsrådmannen i Oslo av 5. juni 1973 pkt. 4:” *I forbindelse med nedleggelsen av pukkverket må området ryddes for anleggsmateriell og gis en forsvarlig landskapsmessig behandling. Bruddkantene bør således avtrappes med skrånede som reguleringsplanen forutsetter og området må dernest tilføres de nødvendige masser og jord og tilsås/tilplantes”.*

Behovet for stein/grus og asfalt må utredes for Oslo og Akershus. Oslo Veis eier bør nedsette en styringsgruppe bestående av representanter for næringen, politikere, fagmiljøet og ”Gruppen” for å utføre dette med mandat til å trekke på nødvendige ressurser og rapportere tilbake til eieren. NGU bør ikke sitte i styringsgruppen da de allerede er involvert i prosjektet og sannsynligvis i stor grad vil bli benyttet til det faglige arbeidet.

Da Huken pukk- og asfaltverk eies av Oslo kommune, uttalte byråd Petter N. Myhre i samme møte at det er relativt greit å avikle driften og stille arealet til rådighet for andre formål. Det innkalles til ekstraordinær generalforsamling, hvor det velges nytt styre som blir instruert om å legge ned driften.

Det ligger nå ca 300 000 tonn gjenbruksmasser på Huken, og store deler av dette har vært lagret der i flere år. Det er uakseptabelt ut fra gjeldende miljøforskrifter at asfaltmasser lagres på midlertidige depot over lang tid. Returasfalten blir i dag benyttet som gjenbruksasfalt og blir knust av et innleid knuseverk som er innom Huken cirka to ganger i året. Det skal utarbeides en plan for hvordan eksisterende lager av returasfalt kan nedbygges over 7-9 år ved for eksempel å ha permanente knuseverk hele året.

"Utvidelsesalternativet" innebærer flytting av produksjonsutstyret, gjenfylling og istandsettelse av pukkverksområdet. Første fase av dette omfatter nedre areal dvs. det området som i dag er synlig fra innkjørselen i Ammerudveien. I tillegg til gjenfylling vil planen også omfatte en gradvis revegetering/beplantning av området, lukke en bekk og anlegge et parkområde med vannspeil. Dette vil gi et bedre visuelt inntrykk av bruddet.

I pkt. 6.5 side 22 2. avsnitt står det at bekken planlegges gjenåpnet i forbindelse med utvidelsesalternativet og at området skal gjøres om til park/naturanlegg med en dam. Slik gjenåpning er et positivt tiltak og i tråd med politiske målsettinger i "Forslag til kommunedelsplan for Alna miljøpark". Mindre dammer og bekkeløp i bynære områder anses som positivt for rekreasjon og biologisk mangfold. På dette området er vi helt enige og ønsker denne fasen av prosjektet blir implementert i vår løsning og vil ha dette utredet. I tillegg ønsker vi at lysløypa til Breisjøen blir fullført fra Ammerudveien, samt at anlegget får adkomst til turløpenettet med en ny sti. Se fig. 1. Kostnader for dette mener vi bør bæres av Oslo kommune ved Oslo Vei, Huken pukk- og asfaltverk som en oppreisning for de belastninger driften har påført lokalbefolkningen, de mange løfter som er gitt som ikke er innfridd og brudd på gjeldene konsesjon.

Det har foregått store planarbeider for både Oslo Pukkverk og Huken om istandsettelse til idrettsformål og parkering. Huken var planlagt å være nedlagt og i drift som idrettsarena i 1993. Kostnadene skulle innpasses på de tekniske etaters årlige budsjetter. Dette har det ikke blitt noe av og viser til Bjørn Olaisen innlegg i Akers Avis Groruddalen 5. april 2006.

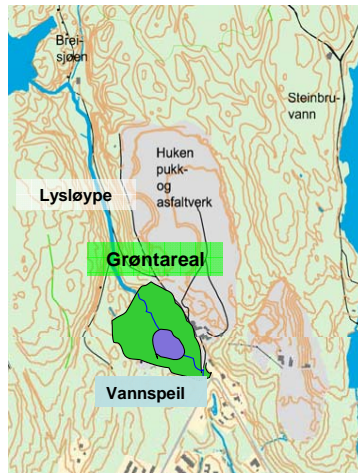

Fig 1.

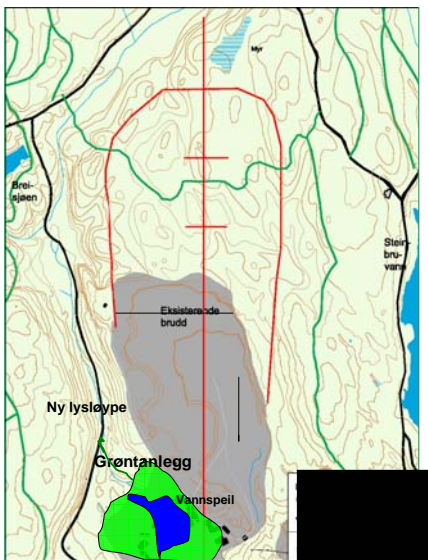

Fig. 2

Fig 3 Detaljer grøntanlegg

Huken pukk- og asfaltverk tar mål av seg for å bli hovedmottaker av rene fyllmasser i Oslo-området. Franzefoss Bruk AS avdeling Bånkall sier i sin konsekvensutredning av januar 2002 at de i 1998 startet opp med mottak for gjenvinning av asfalt og bygningskonstruksjoner. Dette er planlagt for å ta imot 50.000 tonn pr. år. I tillegg sier de "Franzefoss Pukk har som mål å være ledende innen gjenvinning av tunge byggematerialer. Vi ønsker å skåne miljøet mest mulig, og med økt gjenvinning reduseres behov for nye uttak av stein. I tillegg minskes deponeringsbehovet for rivningsmaterialer. Franzefoss Pukk har flere godkjente mottak av gjenvinnbare produkter (asfalt, betong, tegl og lignende). Vårt mål er å øke akseptert i samfunnet for bruk av gjenvinningsprodukter. Vi ser på disse produktene som en ressurs, og har gjennom flere år drevet teknologiutvikling for å utvinne gjenvinningsprodukter med best mulige bruksegenskaper.

Franzefoss har flere avdelinger i Oslo- og Akershusområdet og avdeling Bånkall ligger et steinkast ifra Huken pukk- og asfaltverk. Det blir feil av Oslo Vei å hevde at returmasser må fraktes langt ut av byen og fordyrer byggeprosjekter dersom pukkverket blir lagt ned. Da Oslo Vei har kun en avdeling nord i Oslo og ingen vestover, er det kun en ønsketenkning at de kan operere som hovedmottaker av rene fyllmasser i Oslo-området.

Vi ønsker å få utredet hvordan og hvem som skal håndtere retur av rene fyllmasser og tunge byggematerialer i Oslo- og Akershusområdet.

6.0 Kommentarer til "Utvidelsesalternativet"

6.1 Støy

6.1.1 Støybelastning

Relevant dokumentasjon mht. støy og forurensning:

- Det nasjonale støymålet som er formulert slik i St.meld. nr. 8 (1999-2000): "Støyplagen skal reduseres med 25 % innen 2010 i forhold til 1999". Støymålet ble fastsatt av Bondevik 1-regjeringen, og ble sist bekreftet i Soria-Moria-erklæringen.
- Forurensningsloven
- Forskrift om begrensning av forurensning (Forskriften).
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging" (T-1442) av 26.01.05 (Støyretningslinjen),
- Retningslinjer for begrensning av støy fra industri m.v. (TA-506) av mars 1985
- Forslag til reviderte "Retningslinjer for begrensning av støy fra industri m.v."(som ikke synes å være vedtatt).
- Veileder til Miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging,
- "Forskrift av begrensning av støy" i Oslo,

I forslaget til planprogram kap. 6.2 skrives det om utvidelsesalternativet: "Totalt vil dette medføre lavere støybelastning. Samtidig vil anlegget flyttes lengre inn i marka, noe som kan føre til økt støybelastning i enkelte turområder". Disse utsagnene finner vi både vage og delvis selvmotsigende, og vi finner det lite troverdig å snakke om en gjennomsnittlig totalvirkning uavhengig av plassering. Støyen man opplever vil være høyst avhengig av hvilke områder man befinner eller beveger seg i. Vi snakker om så vidt forskjellige områder som boligområder og frilufts- og rekreasjonsområder i Lillomarka.

Vi har foreslått alternativet "Styrt avvikling" i tillegg til Oslo Veis to alternativer, 0-alternativet og Utvidelsesalternativet. De to første alternativene vil ikke medføre store endringer i forhold til i dag (tidsaspektene er ulike for de to). Utvidelsesalternativet vil føre til store endringer over tid. Det er denne ulikheten konsekvensutredningen må dreie seg om, de tre alternativene må sammenliknes. Konsekvensutredningen bør vises som en sammenlikning mellom de tre alternativene der det tas hensyn til flere faktorer, bl.a.:

- **Plassering** av tunnelåpningen, steinknuser- og asfalanlegget, også i forhold til refleksjoner, spesielt fra bruddveggene (Forskriften § 5-2 pkt. d).
- **Tidsaspektet**, både i forhold til de ulike fasene i utbyggingen av utvidelsesalternativet og til produksjonsperiodene (åpningstider) per døgn og ukedager i ulike årstider/sesonger.
- **Produksjonsintensitet**: En femdobling av produksjonen i forhold til i dag må nødvendigvis øke produksjonskapasiteten/-intensiteten. Tunnelbyggingen og flyttingen av anleggene og tunnel.
- **Støyreducerende tiltak**: Hvor mye av støyøkningen p.g.a. ovenstående punkter som det vil bli kompensert for ved hjelp av støyreducerende tiltak. De kostnadmessige konsekvensene bør synliggjøres slik at det er mulig å sette økonomiske konsekvenser opp mot andre konsekvenser.
- **Antall berørte mennesker**. Store deler av Groruddalens (og Oslos) befolkning bruker rekreasjonsområdet i nærheten av Huken pukkverk. Hvis økte støyplager går ut over tilstrekkelig mange mennesker, vil det også få samfunnsmessige konsekvenser.
- **Mulig endret interesse** for å bruke rekreasjonsområdene og bli boende.

I Støyretningslinjen står det at den "kommer til anvendelse" ved bl.a. "utvidelse eller oppgradering av eksisterende virksomhet, forutsatt at endringen er så vesentlig at det kreves ny plan etter plan- og bygningsloven" (kap.1.1. i Støyretningslinjen). Utvidelsesalternativet faller inn under denne definisjonen.

6.1.2 Støysonekart

Gjennomgang av de mest utsatte områdene som bør kartlegges (støysonekart)

I en konsekvensanalyse mht. støy er det naturlig å foreta en slik sammenlikning mellom alternativene for flere viktige og utsatte punkter og områder i boligområdene og rekreasjonsområdene

Alle områder i nærheten, også boligområdene, vil bli ekstra belastet i perioden mens en evt. tunnel bygges. I denne perioden vil det parallelt med støy fra vanlig drift i pukkverket og tungtransport gjennom boligområdene, komme ekstra støy fra sprengning og boring av tunnelen, samt frakt av masse ut av og internt i området i forbindelse med tunnelen. Det er behov for å få utredet hvor mye ekstra støybelastningen for områdene rundt tunnelbyggingen vil representere

Støyretningslinjen legger opp til kartlegging av støy ved hjelp av støysonekart, med inndeling av areal i røde og gule soner. Visualisering av støy i utsatte områder i form av fargekart vil gjøre det enklere både for enkeltpersoner og når sakene skal behandles faglig og politisk. Støysonekart for de tre alternativene for ulike tidsfaser av utvidelsesalternativet vil være et meget godt sammenlikningsgrunnlag mht. støymessige konsekvenser.

Boligområdene:

Spesielt viktig er de nærmeste boligområdene med tiliggende turveier, utendørs og innendørs (blokker, hus og rekkehus på Ammerud og Ammerudskogen og Lillomarka barnehage), men også boligområder og turveier noe lenger unna, Bergensveien, Grorud senter og Romsås, samt turvei langs Alna og til Romsås.

Eksisterende og nye boligområder på Fossum/Stover vil bli sterkt utsatt for støy og må fullt ut konsekvensutredes med tilhørende støysonekart.

Til informasjon er bl.a. "turveidrag" og "grønnstruktur i tettsted" oppført i Støyretningslinjen under kap. 3.5 / 3.5.2 som friområder, friluftss- og rekreasjonsområder. I kap. 3.5.1 sies det: "I tettstedsbebyggelse defineres stille område som et avgrenset område (park, skog, kirkegårder og lignende), egnet til rekreasjonsaktivitet, hvor støynivået er under L_{den} 50 dB."

Friluftss-/rekreasjonsområdene:

De områdene vi mener er aktuelle å kartlegge omfatter både de nærmest beliggende områdene med stier, turveier og badeplasser, og områder lenger inn i Lillomarka. Mer spesifikt regner vi følgende områder som svært viktig i sammenheng med støyutredningen, følgende blir daglig brukt av svært mange mennesker:

- Badedammen og Steinbruvannet med turveiene på begge sider,
- Turveier på Romsås og Røverkollen,
- Turveien (lysløypa) rundt bruddområdet,
- Stinettet mellom dagens brudd og turveiene rundt,
- Lillomarka barnehage.
- Turveien fra Hukerveien opp til Breisjøen
- Kulturstien fra parkeringsplassen ved Lilloseterveien opp til Breisjøen/lysløypa
- Stiene og området oppover mot Aurevann og rundt Aurevann.
- Rundt Breisjøen med turvei/lysløype
- Områdene opp mot Lilloseter
- Lillomarka Idrettspark og områdene rundt som er tenkt brukt til ski - og orienteringsløyper.
- Område mellom nytt brudd (nordvest for) og lysløypa som er foreslått bevaringsskog for friluftslivet (Oslo kommunes skoger).

Ved en evt. utvidelse vil de nærmeste områdene i nordlig retning bli ødelagt av utvidelsen. Mange mennesker vil miste muligheten til å benytte naturstier og en skiløype som i dag går over området. Arealet fra parkeringsplassen vest for Badedammen, og øst for dagens brudd, vil få mer direkte støy fra anlegget og tunnelens åpning. Økt støy vil være resultatet for turveiene rundt området. En støyanalyse og støysonekart vil avklare dette.

6.1.3 Opplevelse av støy og stille områder

Støy kan måles og forhåndsanalyseres ut fra objektive kriterier. I tillegg er det slik at støy oppleves subjektivt, og vårt forhold til støy er i stor grad avhengig av hvilke forventninger man har til stillhet/støy i forhold til området man befinner seg i eller oppsøker. For eksempel vil forventningene til å oppleve stillhet i et natur- eller rekreasjonsområde være mye høyere enn i et industriområde, i en bygate, eller for den saks skyld i et boligområde. Derfor vil den negative overraskelsen over for eksempel industristøy i et forventet stille rekreasjonsområde føre til en større stressreaksjon enn i et område der man forventer støy.

Kap. 3.5 i Støyretningslinjen omtaler "stille områder". Her heter det *"Kommunen bør unngå å lokalisere nye støykilder slik at verdifulle stille områder forsvinner eller reduseres i omfang. Fravær av støy er en forutsetning for at friluftsliv- og rekreasjonsområder og kulturmiljøer skal ha full verdi."* I kap. 3.5. beskrives anbefalte grenser for ulike typer friområder, friluftsliv- og rekreasjonsområder. Friluftsliv- og rekreasjonsområdene vi tenker på i sammenheng med Huken, må regnes som *"Nærfriluftsområder, bymarker ...."* (ref. tabell 3).

I denne sammenhengen vil vi nevne at 16.06.06 disputerte Norun Hjertager Krog på stillhet etter et forskningsarbeide før og etter Fornebu og Gardermoen. Bl.a. viser hun at tilgang til stille områder er desto viktigere når hverdagsomgivelsene er bråkete.

Lillomarka, og ikke minst de nærmeste områdene ved Huken pukkverk, spiller etter vår mening en svært viktig rolle i å gi befolkningen mulighet for rekreasjon (samle seg og få ro i kropp og sjel) etter å ha vært utsatt for alle typer støy i en støyende hverdag. Området har positiv helsemessig betydning som rekreasjonsområde. Og jo mindre støy, jo bedre virkning.

Vi finner det spesielt viktig å forbedre, minimum bevare, marka og rekreasjonsområdene som et område preget av stillhet og ro, med reell mulighet for rekreasjon. En evt. utvidelse av Huken pukkverk vil føre til det motsatte. Femdobling av produksjonen og flytting av anlegget lenger nord i marka, som utvidelsesalternativet legger opp til, vil forverre støyforholdene i store deler av friluftsliv-/ rekreasjonsområdene. *Er Oslo Vei av en annen oppfatning, må det i konsekvensutredningen gjøres rede for hva slags tiltak som er planlagt for ikke å øke støyulempene (det er selvsagt viktig at disse tiltakene/innkjøpene kommer fram som kostnader i de økonomiske konsekvensene for Utvidelsesalternativet).*

For mye støy, eller mangel på stillhet i et slikt område, der det forventes stillhet, vil det kunne medføre helsemessige konsekvenser. Hvis dette gjelder tilstrekkelig mange mennesker (og det gjør det etter vår mening i tilfellet Huken), vil det også få samfunnsmessige konsekvenser, i form av flere sykemeldinger og dermed høyere helsekostnader og et mindre effektivt arbeidsliv. Etter vår mening er det derfor en fullstendig feilvurdering å utvide et pukkverk som er plassert midt i et viktig rekreasjonsområde for store deler av Groruddalens befolkning, og nært inn på et tett befolket område.

Dagens konsesjon ser ikke ut til å ha tatt hensyn til at Huken pukkverk ligger i og tett innpå et rekreasjonsområde. Det vises i denne sammenhengen til dagens utslippstillatelse, nærmere bestemt kap. 4 i vedlegg til utslippstillatelsen i tilknytning til "Reguleringsplan for utvidelse av spesialområde (steinbrudd for Huken pukk- og asfaltverk) på del av Gnr. 94 Bnr. 7 m.fl. i Oslo Kommune". I denne reguleringsplanen (konsesjon) vises det til "Retningslinjer for begrensnig av støy fra industri", men kun i

sammenheng med nærmeste bolig. I samme retningslinjer er det også satt immisjonsgrenser for ekstern støy i "Område som benyttes til hyttebebyggelse og rekreasjonsformål, sykehus/sykehjem" (kap.4 i Retningslinjer for begrensning av støy fra industri). Grensene er satt 10 dBA lavere enn for "Boligområde og område med undervisningslokaler" på dag- og kveldstid (hhv. 40 og 35 dBA), 5 dBA lavere på nattestid (35 dBA).

Det er all grunn til å ta hensyn til disse grensene fra TA-506 i forbindelse med vurderingen av utvidelsesalternativet.

I tilknytning til begrepet "Stille område" viser vi også til Støyretningslinjen kap. 3.5.1 der det sies at: "Utenfor tettstedsbebyggelse (defineres stille område som) områder hvor støynivået er under L_{den} 40 dB."

Vi vurderer de aktuelle rekreasjonsområdene som så verdifulle, både for hver enkelt og for samfunnet, at det er nødvendig å arbeide for at deler av marka innenfor Hukenområdet skal defineres som stille sone, i henhold til kap. 3.5 i "Støyretningslinjen" (T-1442), men uten at det kommer i konflikt med planer for etterbruk av Hukenområdet når det er avviklet. I den sammenhengen *ønsker vi å ta kontakt med Grorud bydel og Oslo kommune for å starte en diskusjon om dette for å beskytte befolkningens helse. Det er etter vår mening naturlig at det i en konsekvensutredning tas hensyn til at et slikt forslag sannsynligvis vil bli utredet. Nedenfor forsøker vi å oppsummere noen viktige grunner til dette:*

- *Området har vært belastet med støy (og annen forurensning) p.g.a. Huken pukkverk i så mange år at det er på tide at tidligere løfter om avvikling gjennomføres.*
- *Det er uhensiktsmessig å ha et slikt støyende, forurensende og trafikkgenererende foretak plassert så nær tettbygde boligområder, og midt i et viktig rekreasjonsområde, når det eksisterer fullgode alternative uttakssteder rett utenfor Oslo.*
- *Store deler av Groruddalens befolkning oppsøker området til friluft- og rekreasjonsformål hver dag.*
- *Med tanke på og omtanke for de som ikke er i stand til å komme seg lenger inn i marka der støyen er mer dempet, og som bruker området på dagtid mens produksjonen vil gå for fullt. Vi tenker spesielt på barn (bl.a. skoleklasser, barnehager og barnefamilier), eldre mennesker og til dels funksjonshemmede. Området nærmest Huken pukkverk er spesielt belastet i dag og vil bli mer belastet hvis utvidelsesalternativet vedtas.*
- *Mange ("alle") politikere og andre sier at det nå, endelig skal satses på Groruddalen. Hukenområdet er et viktig kjerneområde for store deler av Groruddalens befolkning, og må beskyttes mot industriell virksomhet.*

6.1.4 Støykonklusjoner

Konklusjonen i kap. 6.2 er at det er "behov for å utrede framtidige støyforhold langs tilførselsveiene og rundt pukk- og asfaltverket ved 0-alternativet og ved Utvidelsesalternativet".

Som tidligere nevnt mener vi det er behov for mer spesifikke krav til en konsekvensutredning av støy enn dette. I denne sammenhengen mener vi nedenstående momenter er viktig:

1. P.g.a. ulike bruksbehov og ulike krav mht. støy er det etter vår mening behov for å vurdere boligområdene og rekreasjonsområdene hver for seg. Vi ønsker derfor å dele nærområdene i:
  - boligområdene med de nærmeste veiene, turveier og barnehager.
  - de nærmeste friluft-/rekreasjonsområdene i marka.
2. Det er behov for at alle tre alternative forslagene, inkl. vårt forslag "Styrt avvikling", konsekvensutredes og settes opp mot hverandre. Det er videre behov for å dele opp konsekvensutredningen slik at det kommer fram de tre alternativenes støymessige konsekvenser i tid (år), i forhold til de ulike utbyggingsfasene i "Utvidelsesalternativet".

3. Vi vil påpeke at det i støyberegningene/-analysene er viktig at det tas hensyn til alle typer støykilder, samt impulsstøy, både direktelyd og refleksjoner (særlig fra veggene i bruddet). Aktuelle støykilder kan være: boring, pigging, steinknusing, sprengning (inkl. varseltoner), asfaltverket, og ikke minst anleggstrafikk på området og inn/ut av tunnelåpningen.
4. Støyretningslinjen legger opp til kartlegging av støy ved hjelp av støysonekart, med inndeling av areal i røde og gule soner. Visualisering av støy i utsatte områder i form av fargekart vil gjøre det enklere både for enkeltpersoner og når sakene skal behandles faglig og politisk.
5. Produksjonsperiodene per døgn og på ukedager i forhold til ulike tider på året må komme fram. Det bør også spesifiseres type støy fra ulike støykilder (for eksempel impulsstøy i forbindelse med sprengning, pigging og boring) på ulike tider av døgnet og i forhold til ulike sesonger/årstider.

Hvis ovenstående tas hensyn til, vil de støymessige konsekvensene av de tre alternativene synliggjøres på en oversiktlig og god måte, i forhold til både sted/område og tid (per år), og gi et godt grunnlag for sammenlikning og beslutning.

6.2 Forurensning til luft

Det vises til Forurensningsloven og Forskrift om begrensning av forurensning, med spesiell vekt på Forskriftens kapittel 24 som omhandler forurensning fra asfaltverk.

Det virker som om Oslo Vei regner i overskriften til kap. 6.3 kun regner støv som luftforurensning. Luftforurensning er mye mer enn støv. Vi mener at forurensning til luft består av både (tjære)røyk/eksos fra asfaltenlegget og fra tungtransport, samt støv fra pigging, boring og steinknusingsanlegget.

Det er naturlig at konsekvensutredningen kartlegger forurensningen til luft i områdene rundt verket for de tre alternativene, i forhold til Forskriftens sonedefinisjoner, sone A, B, C og D, slik at de tre alternativene enkelt kan sammenliknes. I og med at forurensningen vil endre seg for utvidelsesalternativet i forhold til utbyggingsfasene, vil en komplett konsekvensutredning ta for seg alle fasene som innebærer endringer av forurensning til områdene rundt. Særlig nevner vi fasen med tunnelutbygging og fasene før og etter flytting av anlegget.

Som for utredning av støy vil det være essensielt å ta med i betraktningen produksjonsperiodene per dag og uke på ulike tider av året.

I forhold til områdene rundt bør det tas hensyn til anleggets beliggenhet, terrengets utforming, ulike vindretninger og temperaturer i de ulike årstidene. Det er spesielt viktig at det nærmeste beboelsesområdet ligger innerst i et lite "dalføre", nedenfor anlegget, slik at tung forurenset luft fra anlegget med stor sannsynlighet, til tider vil legge seg over bebyggelsen. Alle som har vært i nærheten av dagens anlegg har kjent den intenst ubehagelige asfaltlukten, avhengig av vindstyrke, vindretning og temperatur.

En komplett konsekvensutredning må også ta for seg mulig økt fare for helsemessige konsekvenser, det være seg fysisk, somatisk eller psykosomatisk). Det vil for eksempel være naturlig å utrede økt fare for kreft.

Sannsynligheten for at noen vil miste lyst og interesse for å bli boende i områdene p.g.a., eller nye flytte til nærområdene kan endre seg. Mulig fraflytting, og/eller manglende interesse for å flytte til området vil trolig føre til redusert markedsverdi av eiendommene. Dette bør være en del av utredningen.

Det må antas at utvidelsesalternativet vil føre til betraktelig økt belastning for rekreasjonsområdene, både p.g.a. sterk økning av produksjonen og fordi anlegget legges lenger inn i marka. I denne forbindelsen er det interessant hva som står i kap. 4.3 og 6.3 i forslaget til planprogram:

Kap. 4.3: "Det vil bli vurdert å anskaffe nytt og mer moderne produksjonsutstyr relativt raskt når utvidelses- og istandsettelsesplanene blir godkjent." Vi finner for det første at bruken av ordet

"når" i denne sammenhengen tyder på en lite akseptabel holdning fra Oslo Veis side. Vi ønsker imidlertid å fokusere på den svært vage formuleringen om mht. anskaffelse av nytt og mer moderne utstyr. Det er ikke opp til Oslo Vei å vurdere dette etter en eventuell tillatelse til å utvide. Det er konsekvensutredningen i forhold til lover og regler (mht. forurensning og støy) som i tilfelle skal avklare om anskaffelse av mer moderne utstyr er nødvendig!

Kap. 6.3: "Utvidelsesalternativet innebærer flytting av pukk- og asfaltverket og en modernisering av utstyret."

Det er åpenbare avvik mellom formuleringene i kap. 4.3 og 6.3. Det er på sin plass med en konkretisering av hva som menes og hvilke moderniseringstiltak som skal gjøres, i forhold til både støy og luftforurensning

6.3 Innsyn nært/fjernt

Sett fra boligområdene må det tas hensyn til beliggenheten til et utvidet anlegg/brudd, for eksempel om det blir liggende høyere i terrenget og dermed vil gi større innsyn og økt støy for høyblokker og andre hus i nærheten. "Refleksjon fra andre flater skal imidlertid regnes med" (Forskriften § 5-2 pkt. d). Med andre flater regner vi for eksempel steinbruddets vegger.

Det festes i denne sammenhengen ingen lit til utsagnet i kap. 6.10 i programforslaget om at det "kun er et par punkter på stinettet i området at pukk- og asfaltverket vil være synlig". Ved å ta en tur på stien fra parkeringsplassen vest for Badedammen, og gå langs denne øst for dagens brudd, vil det være åpenbart for enhver at hele dette området vil få enda mer direkte innsyn enn i dag.

I kap.6.6 i programforslaget tas det lite eller ingen hensyn til det nærmeste stinettet rundt pukkverket, som er flittig brukt av turgåere. Huken pukkverk er allerede i dag godt synlig fra store deler av disse stiene. Hvor stor del av de nærmeste områdene som vil bli beslaglagt (selve utvidelsen med sikkerhetssone rundt) med utvidelsesalternativet og utilgjengelig for turgåing og rekreasjon står det lite om i forslaget fra Oslo Vei. Etter befarig er vi imidlertid ikke i tvil om at det vil bli mer innsyn fra store deler av de resterende områdene som ikke blir direkte utilgjengelig for turgåere.

Det kreves en uhildet utredning om dette for å få avklart konsekvensene for ulike områder (se nedenfor). Det er viktig at dette utredes i forhold til endringene i utvidelsesalternativet.

- Endring i direkte innsyn fra boligområdene på Ammerud og Grorud, ikke minst fra høyblokker i nærheten.
- Endring i direkte innsyn fra de nærmeste rekreasjonsområdene innenfor turveiene.
- Endring i direkte innsyn fra ulike steder i rekreasjonsområder lenger inn i Lillomarka, for eksempel fra Breisjøen, stigningen oppover mot Aurevann, Røverkollen og Romsås.
- Endring i direkte innsyn fra andre områder, for eksempel Furuset, Lindeberg, Trosterud og Haugerud.

6.4 Trafikk i boligområdene på Ammerud, Grorud og Stovner

Det må redegjøres for endring i trafikkmengden gjennom boligområdene på Ammerud, Grorud og Stovner som konsekvens av utvidelsesalternativets ulike utbyggingsfaser. Det må sammenliknes med 0-alternativet og vårt alternativ "Styrt avvikling", som innebærer en mer realistisk vurdering av transport av fyllmasser gjennom boligområdene enn 0-alternativet.

I denne sammenhengen må det tas hensyn til beboernes ønsker om framtidig utnyttelse av Hukenområdet. Det er bl.a. uttrykt ønske om å utvikle området til et område med mulighet for en rekke forskjellige aktiviteter for lokalbefolkningen. Disse alternativene gjør at det ikke blir nødvendig å fylle ut hele området til naturlig terreng. Dette vil også gi langt mindre behov for transport av fyllmasser etter avviklingen av Huken pukkverk.

Vi antar at det i periodene med tunnelbygging og bygging av voll vil være behov for økt tungtransport gjennom boligområdene. Dette bør utredes slik at befolkningen får presentert konsekvensene på en uhildet og realistisk måte.

Hvis tunnel blir en realitet, når vil tungtransporten i nærområdene opphøre helt?

6.5 Rikspolitiske retningslinjer

I 1989 ble det gjennomført to viktige reformer for barn og unges interesser i samfunnsplanleggingen. Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen ble gitt ved kgl.res. av 1. september 1989.

I RPR kapittel 2 for å styrke barn og unges interesser i planleggingen avsnitt 5 sies det: *"Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er egnet for lek, skal det skaffes fullverdig erstatning. Erstatning skal også skaffes ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som barn bruker som lekeareal, eller dersom omdisponering av areal egnet for lek fører til at de hensyn som er nevnt i punkt b ovenfor, for å møte dagens eller framtidens behov ikke blir oppfylt."*

Viser også til notat fra Miljøverndepartementet utsendt til kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn 29. august 1989: *"Retningslinjene tar utgangspunkt i faktisk bruk av arealet eller arealets nytteverdi for lek og opphold, og ikke i de formelle eller reguleringsmessige forhold som gjelder for arealer. Det er bruks- eller nytteverdien som er relevant for barn og unge og ikke hva arealet faktisk er regulert til, om det er regulert eller uregulert og hvem som eier det."*

I forslag til planprogram for utvidelse av igangsettelse av Huken pukk- og asfaltverk sies det:

Pkt. 3.2 "RPR barn og unge har blant annet som mål at arealer og anlegg, som skal brukes av barn og unge, skal være sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare. Ved omdisponering av uregulert areal, som barn bruker som lekeareal, skal det skaffes fullverdig erstatning."

Pkt 3.3 "De foreslåtte områdene for utvidelse er i hovedsak uregulert."

Det ovenstående viser at det ikke er tvil om at RPR gjelder for forslaget "Utvidelsesalternativet" og det kreves fullverdig erstatning for arealer som går tapt. Vi ønsker å få utredet hvilke arealer som skal benyttes som erstatningsarealer, størrelsene på disse samt en tidsplan for ferdigstilling.

6.6 Helhetlig utviklingsplan for Groruddalen

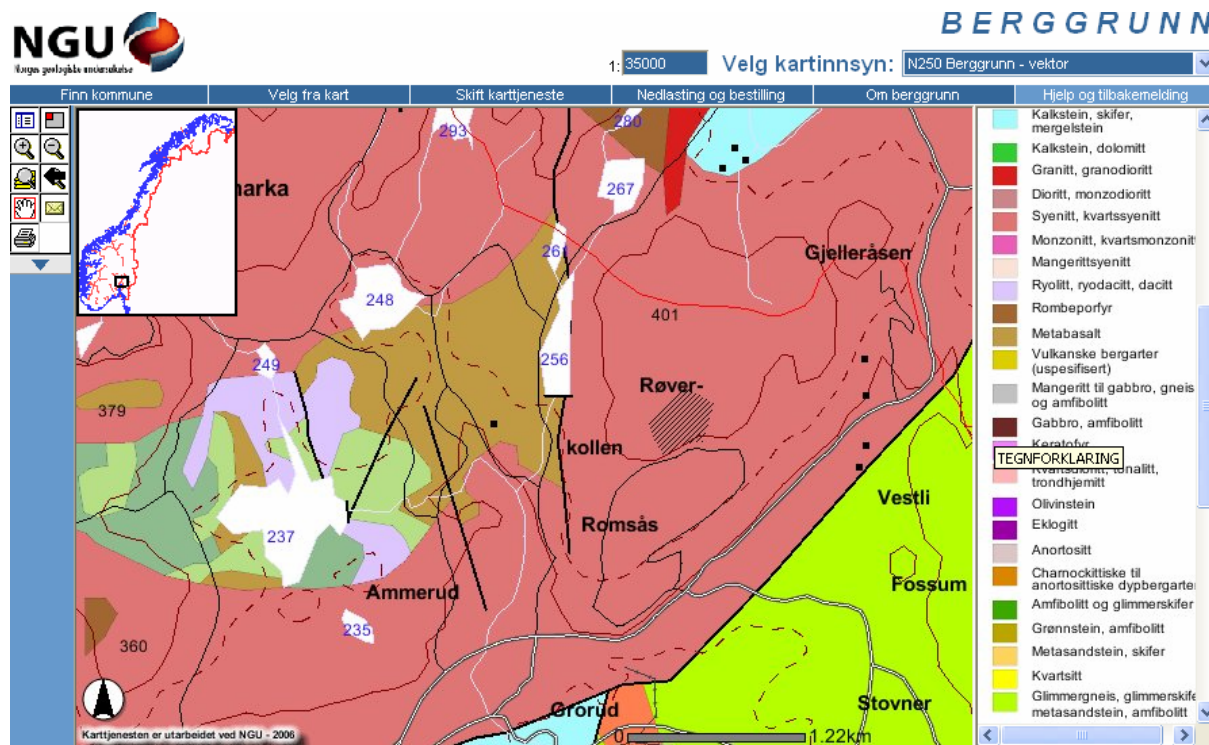
Helhetlig utviklingsplan for Groruddalen er godkjent i Bystyret 21.06.06. Utvidelse av Huken må fullt rette seg etter denne planen. Plan- og bygningsetaten sier at en større utvidelse av pukkverket synes prinsipielt ikke å være i samsvar med Helhetlig utviklingsplan for Groruddalen og har lagt noen premisser for utbyggingen:

- Huken bør ikke utvides med dagens adkomst gjennom boligområdene på Ammerud og Grorud
- Utbyggingsforslaget må ikke få negative betydning for grunnvannstanden og vannkvaliteten
- Forslaget til adkomsttunnel berøres direkte av forslag til "Kommunedelsplan for Romsås/Bånkall".
- Det kan ikke anbefales adkomstløsninger som gir problemer med fremtidig utvikling av boligområder og kulturmiljø i henhold til intensjonene i "Kommunedelsplan for Romsås/Bånkall".

Vi ønsker å få utredet på hvilke områder tiltakshavers utbyggingsplaner ikke samsvarer med "Helhetlig utviklingsplan for Groruddalen" og intensjonene i "Kommunedelsplan for Romsås/Bånkall" og hvilke konsekvenser dette vil kunne få. Etter vår mening er det naturlig at slik mangel på samsvar med eksisterende overordnede planer må innebære at planen om utvidelse av Huken må vike

6.7 Tunnel

6.7.1 Lekkasjerisiko

Huken pukkverk ligger i et område med vulkansk metabasalt (lett omdannet) som kan gi store vannforekomster i brønner hvilket muligens øker sannsynligheten for lekkasjer. Berggrunnen kan være porøs og mellom lavalagene kan det forekomme tynne sjikt med konglomerat/aglomerat. Strukturene (sprekkesonene) går i hovedsak nord-sør. Det er sannsynligvis svakhetssoner i nærheten av Breisjøen og Steinbruvann. Dessuten er det fare for horisontale lag som kan lede vann. I følge våre eksperter øker faren for å treffe på forkastninger og sprekker som kan drenere ett eller begge vannene med størrelsen på inngrepet. Det kan derfor være svært risikabelt med et steinbrudd av denne størrelsen så tett opp til vannene.

Vi ønsker også å peke på den store forskjellen mellom tunneler og pukkverk. Under driving av tunnel kan en tette før en sprenger seg videre. Under driften av et pukkverk er det ikke aktuelt å tette, i stedet sprenger en gang på gang, uten tetting.

Det gamle pukkverket er grunt mens en i det nye pukkverket planlegger å sprengne seg ned mye dypere. Hvis bunnen i det nye pukkverket blir liggende lavere enn de to innsjøene på begge sider kan det få store konsekvenser for lekkasjerisiko. Med cote +200 på bunnen av steinbruddet ligger den godt under bunnen på de to vannene. Breisjøen og Steinbruvann ligger på hhv. +248 og +256 i overflaten og har en maks. dybde på ca. 24 m. for Steinbruvann og ca. 34 m. for Breisjøen. Minste horisontale avstand fra bruddet til nærmeste bredd på Breisjøen er bare ca. 150 m. Det blir derfor av uavhengige eksperter som er konsultert advart og forklart at det kan være meget stor fare for lekkasjer fra ett eller begge vannene.

Det må utarbeides detaljerte risikovurderinger mht.:

- Lekkasje inn i utvidet brudd fra hhv Breisjøen, Steinbruvannet, myrer, bekker og grunnvann generelt i området.
- Lekkasje til planlagt tunnel fra det dokumentert svært biologisk verdifulle Røverkollen/Ravnkollenområdet.
- ROS bør også inneholde vurderinger av lekkasjefare fra vann og vassdrag inkludert myrer og våtmarker.

Det må opplyses om hvordan tunnelen skal tettes og hvilke tetningsstoffer og mengder som skal benyttes. (Ref. Romeriksporten). Fullstendige analyser av steinprøver for tunneltraseen må inkluderes.

For alle vurderinger og analyser må det oppgis hvem som har utført disse, og hvem som har kvalitetssikret arbeidet.

6.7.2 Tunnelløsning Fossum/Stovner

Miljøtunnelen med utkjøring/innkjøring fra RV4 kan vi dessverre ikke se som noe betydelig miljøtiltak, kun som en flytting av tungtransport fra et boligområde til et annet.

Tiltaket gir vesentlig økning i antall personer som utsettes for høy belastning av luftforurensning eller støy. Ref konsekvensutredningsforskriften §4g.

Det er planlagt flere hundre nye boliger i området og reguleringsplanen er allerede vedtatt for deler av området. Eiendoms- og byfornyelsesetatens første byggetrinn er vedtatt i Byutviklingskomiteen og vil antagelig stå ferdig lenge før en evt. reguleringsplan er vedtatt for Huken.

Det berørte området må konsekvensutredes i sin helhet mht. støy som mer beskrevet i pkt. 6.1 Støy.

Transport i Haavard Martinsens vei synes løst fundert og det er tvilsomt om veien tåler større belastning enn dagens trafikk. Veien ligger på en fylling og er rehabilitert i 2005 etter store setningsskader. Alternativt må trafikken kjøre Fossumveien gjennom hele bydelen slik at tungtransport støy og støv vil belaste boligområder med ca. 10.000 beboere.

Det er opplyst om ca 300.000 bilbevegelser pr år. Med 250 arbeidsdager i året gir dette 1200 bilbevegelser pr døgn og 12 timers drift får vi 100 bilbevegelser i timen. Det er ganske mye når man tenker på størrelsen av kjøretøyene. Denne trafikken skal Haavard Martinsens vei tåle, noe vi tviler strekt på. Vi ønsker å få dette utredet.

6.8 Hydrologi grunnvann og vannkvalitet

Her synes vi "Utvidelsesalternativet" beskriver det viktigste på en grei måte. Vi mener for øvrig at det er først når Konsekvensutredningen er ferdig, at arbeidet med å vurdere om beskrivelse holder mål eller ikke. Vi krever at Breisjøen må inn i vurderingen.

6.9 Bevaringsskog

Område mellom nytt brudd (nordvest for) og lysløypa er pga sine spesielle opplevelsesverdier foreslått bevaringsskog for friluftslivet (Oslo kommunes skoger).

Med en utvidelse av Huken blir området presset sammen til en smal tarm mellom et nytt brudd og lysløypa og vil helt miste sin verdi for friluftslivet. I den vestlige delen av området går den blåmerkete stien fra Badedammen. Her er det et skar som har et helt spesielt opplevelseselement og som vil bli helt avskåret hvis det blir et nytt brudd. Nord for nytt brudd vil myra miste sin verdi som landskapselement.

Dette lille naturområdet mellom Badedammen, lysløypa, veien fra Huken til Breisjøen og nåværende pukkverk vil bli enda mindre. Området blir forringet, veien til Breisjøen på sti vil bli enda lenger, nytt brudd vil splitte Lillomarka i to, utgjøre en barriere for turer på tvers (øst <-> vest). På dette punkt synes ikke utvidelsen å være i samsvar med "Flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger" og vi krever å få dette utredet.

6.10 Markagrensen

En liten gjennomgang av viktige milepæler:

1. I 1986 sendte Miljøverndept. ut et pålegg til kommunene rundt Oslomarka om å lage kommuneplaner som ga et ordentlig vern av marka. Steinbrudd nevnes her eksplisitt som en type uønsket virksomhet innenfor markagrensa.
2. Markagrensen ble endelig stadfestet i 1983
3. Intensjoner om bruk av Oslomarka. Rundskriv fra Miljøverndepartementet 1986
4. Kommunedelplan for Oslo kommunes del av Oslomarka ble vedtatt i 1992. Denne planen trekker opp grensene for markaområdet og fastsetter at virksomhet innenfor disse grensene forutsetter omregulering (med krav til konsekvensutredninger og demokratiske høringer).
5. Oslo kommune vedtok på sitt møte 21. juni 2006 en helhetlig utviklingsplan for Groruddalen der et av elementene er en blågrønn struktur knyttet til marka, Alna og turveier.
6. Flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger

Forslaget fra Oslo Vei AS om utvidelse av Huken pukkverk tar på alvor de planmessige og tekniske mekanismene i fm. virksomhet innenfor marka og fremmer et forslag til omregulering med konsekvensvurderinger og høringsrunder. Forslaget bryter imidlertid med alle politiske intensjoner vedr. marka. Og professor Hans B. Skaset sier det så riktig " *Hva kan grunnene være til at offentlige myndigheter på én og samme tid snakker varmt om friluftslivet som mål og middel, og hevder alles rett til å ta del i de gleder turer og opphold i rimelig uberørt natur kan gi, men samtidig unnlater å følge opp på måter som kan bidra til at dette blir virkelighet? .....* "

Miljøverndepartementets stiller i "Forskrift om konsekvensutredninger" krav om at de samfunnsmessige konsekvensene utredes. Da vi ikke kan se at dette er tatt opp i forlaget, krever vi samfunnsøkonomiske beregninger som skal vise men ikke begrenset til næringsgevinster i forhold til samfunnsmessige skadevirkninger.

Et utvidet pukkverk i Lillomarka ligger langt fra der som er intensjonene om bruk av Oslomarka i rundskriv fra Miljøverndepartementet 1986.

Dagens regjering har i Soria Moria-erklæringen sagt at de vil vurdere et lovfestet vern av markagrensa. Et slikt initiativ ble tatt i sommer og viser til pressemelding fra statsministernes kontor nr 91-06 dato 27/06-06:

Regjeringen starter arbeidet med egen Markalov

Regjeringen har bestemt at det skal utarbeides en egen lov for vern av Oslomarka. Dette er en del av regjeringens innsats for friluftsliv og naturmiljø. Den nye loven vil gi mulighet til å verne Oslomarka med utgangspunkt i friluftshensyn. Det kan man ikke gjøre i dag.

- Det er blant Oslos beste kvaliteter at naturen ligger tett inn på byen og er tilgjengelig for alle. Den gir naturopplevelser for mange. Disse opplevelsene har også kommende generasjoner rett til å oppleve, derfor er det viktig å lage gode rammer for hvordan marka skal forvaltes, sier statsminister Jens Stoltenberg.

miljøvernminister Helen Bjørnøy.

Hovedutfordringen i Oslomarka er å sikre grensene i et langvarig perspektiv og unngå utbyggingsplaner som vil redusere dagens tilgjengelige markaområde. Oslomarka som ligger i fem fylker og 19 kommuner, stiller særlige krav til samordning. Avgrensningen av virkeområdet vil være dagens grenser for Marka, som i hovedsak følger den markagrensen som ble trukket av Miljøverndepartementet i 1986.

- Med egen lov for Oslomarka sikrer vi allmennhetens tilgang til naturopplevelser. En slik lov vil gi bedre vern av Oslomarka, landets kanskje viktigste friluftsområde som betyr mye for svært mange mennesker, sier

Den nye Oslomarkaloven skal blant annet ha bestemmelser om formål, virkeområde, grensefastsettelse, varighet, retningslinjer for arealbruk, ferdsel og annen virksomhet. Næringsvirksomhet slik som skogbruk kan videreføres stort sett med samme restriksjonsnivå som nå.

Under arbeidet med Oslomarkaloven vil regjeringen holde nær kontakt med naturvern- og friluftslivsorganisasjonene, kommunale og regionale myndigheter og private parter.

- Jeg tar sikte på at et lovutkast skal foreligge sommeren 2007, sier miljøvernministeren.

6.11 Flerbruksplan for Oslo kommunes skoger.

"Flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger" nevnes i pkt. 3.4 side 9 under "Pågående planarbeid". Vi antar at man her mener planen i perioden 1995- 2005 som nå er under revidering. Da gjeldene plan forlengst er vedtatt bør den også stå under pkt. 3.3 "Gjeldene reguleringsplaner for området".

Pkt. 6.4 side 22. sies at forslaget muligens vil berøre "Flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger". Det påpekes at forslaget **berører** "Flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger" og det berører pågående lovarbeid i Miljøverndepartementet om Lovfestet vern av Oslomarka

Planen sier blant annet "Forvaltningen skal ha friluftslivs- og verneinteresser som det bærende grunnlag og økonomiske hensyn skal underordnes disse". Da "Utvidelsesalternativet" ikke synes å være i samsvar på en rekke punkter med intensjonene i "Flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger", ønsker vi å få dette utredet.

6.12 Konsekvensutredning og metoder

Av erfaring vet vi at når Konsekvensutredninger skal utarbeides, er det ofte slik at usikkerhet kommer dårlig fram. Man utreder ting isolert og ser ikke helheten og hvordan ting griper inn i hverandre

Vi krever derfor svært grundige usikkerhetsvurderinger av alle forhold og at samspillet mellom forskjellige utredningstemaer kommer godt fram

6.13 Berørte arbeidsplasser

Det opplyses av tiltakshaver at antall ansatte er 175 personer. Antallet berørte arbeidsplasser er langt færre da det kun er ansatte i Huken pukk- og asfaltverk som blir berørt. Ansatte i Huken

pukk- og asfaltverk antas å være ca. 35 personer. Vi ber om fullstendige opplysninger om korrekt antall fast ansatte i Huken pukk- og asfaltverk som er registrert i arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret og som det betales arbeidsgiveravgift for.

7.0 Oslo Vei Huken pukk- og asfaltverk.

7.1 Er Huken helt nødvendig?

Det fremstilles noen ganger slik at Huken pukkverk er helt u-unnværlig for å forsyne asfaltindustrien i Oslo-området med høykvalitets stein. Som det vil fremgå i det følgende, er dette ikke riktig. Selv om basalten fra Huken er en god stein og leveransen derfra er av betydning for Oslo, er det fullstendige bildet langt mer nyansert. Det finnes mye god stein i Oslo-området og det er flere leverandører av fullverdig tilslag for alle typer asfaltdekker i området. Når Huken opphører, vil markedet tilpasse seg raskt og vil knapt merke bortfallet av en spesiell leverandør.

7.2 Steinforekomster

Er det bare basalt som er god nok?

Stein som skal brukes til veibygging må oppfylle gitte krav til kvalitet. Det settes krav til mekaniske egenskaper avhengig av hvor stor trafikken er på veien og hvor i vei konstruksjonen materialene skal brukes. Generelt vil det være slik at jo høyere opp i veien steinen skal brukes, jo strengere krav stilles til steinens kvalitet med hensyn til seighet og styrke. Best må steinen altså være når den skal brukes til dekker på veier med stor trafikk. Såkalte "høyverdige dekker" er asfaltdekker for veier med mer enn 15000 biler pr døgn.

Standardens krav til steinmaterialer.

Krav til steinmaterialer for veidekker er gitt i norsk standard NS-EN 13043 "Tilslag for bituminøse masser og overflatebehandling for veier, flyplasser og andre trafikkarealer". Som på mange andre områder er norsk standard for steinmaterialer samordnet med europeisk standard fra ca år 2000.

Det er særlig tre krav som stein til veidekker må tilfredsstille, nemlig krav til flisighet (FI), mekanisk styrke (LA) og såkalt mølleverdi (A_N). Den siste gir uttrykk for hvor god steinen står i mot nedbrytning fra piggdekk og har ofte vært avgjørende i Norge og andre nordiske land. I forbindelse med samordning av standarden til europeiske forhold har også et fjerde krav, den såkalte poleringsverdi (PV) fått større betydning. Poleringsverdi sier noe om hvor god friksjonen blir på det ferdige asfaltdekket. Særlig i England har det blitt satt strenge krav til poleringsverdi for eksempel ved kryss på sterkt trafikkerte motorveier. Basalten viser til dels store variasjoner med hensyn til poleringsverdi.

Steinproduksjon i Oslo-området.

Oslo-området har flere forekomster av god stein og det er flere pukkverk som leverer stein som tilfredsstiller kravene til høyverdige dekker. Produksjonen i disse verkene baserer seg på bergartene basalt, hornfels og porfyr, som vist i en sammenstilling i Tabell 1 nedenfor. Disse tre bergartene kan sies å være like gode og kvaliteten på stein likeverdig fra disse verkene ved normale forhold. Først om en vei stiller spesielle krav for eksempel til mølleverdi eller poleringsverdi, kan en leverandør være å foretrekke fremfor de andre.

Pukkverk	Bergart
Huken; Oslo Vei As	Basalt
Hadeland, Feiring	Porfyr
Bjønndalen; Feiring	Porfyr
Steinskogen; Franzefoss	Basalt
Lierskogen; Franzefoss	Hornfels

Tabell 1: Viktigste produksjonssteder for stein til høyverdige asfaltdekker i Oslo-området (2006)

7.3 Oslo Vei som aktør i markedet.

Hvor viktig er så Oslo Vei AS og Huken for asfaltindustrien og når det gjelder entreprenørvirksomheten i veisektoren generelt? Som det vil fremgå må konklusjonen bli at Huken er viktig for Oslo Vei AS og kanskje Oslo kommun, men ikke for markedet totalt. Oslo Vei AS er en relativt liten aktør i det store bildet.

Det produseres om lag 5 millioner tonn asfalt i Norge hvert år fra noe over hundre verk totalt. Den største produsenten er KOLO Veidekke AS med ca 1, 7 millioner tonn. Oslo Vei AS (Huken) produserer ca 100 000 tonn årlig, noe som tilsvarer 2 prosent av hele landet. Men Oslo Vei AS (Huken) er relativt større i Oslo-området.

Oslo Vei AS, med Huken pukk- og asfaltverk, ble egen kommunal bedrift i 1996 og ble omdannet til aksjeselskap i 2001 eiet av Oslo kommune. I 1999 hadde selskapet i følge regnskapene en omsetning på 365 millioner kroner, inkludert Huken. I 2004 var driftsinntektene sunket til 234 millioner kroner, noe som tilsvarer en reduksjon i inntektene på ca en tredjedel. Huken hadde 2003 en omsetning på 68,4 millioner kroner med et resultat på 12.6 millioner kroner. I 2004 en omsetning på 51,6,4 millioner kroner med et resultat på 4.8 millioner kroner. En negativ resultatutvikling på -38 %. Det må derfor sies at Oslo Vei AS ikke har greid å etablere seg som en betydelig aktør i et konkurranseutsatt marked, og at fremtiden uten Huken må fortone seg svært usikker. Markedet domineres av store veientreprenører som Veidekke AS, Mesta og NCC Roads AS.

7.4 Oslo Veis fremtid

Usikkerhet omkring Oslo Vei AS's økonomiske og finansielle stilling i fremtiden gjør at en må spørre seg hva som kan skje om bedriften selges til en privat aktør. Vil konsesjon for Huken automatisk følge med, eller vil kommunen ha mulighet til å endre på konsesjonsvilkårene? Det kan i den sammenheng nevnes usikkerhet om behandling av området etter avsluttet drift og om nedbygging av det betydelige lageret av gjenbruksmasser som er på Huken i dag. Det ligger nå ca 300 000 tonn gjenbruksmasser på Huken, og store deler av dette har vært lagret der i flere år. Det er uakseptabelt ut fra gjeldende miljøforskrifter at asfaltmasser lagres på midlertidige depot over lang tid. Allerede nå burde det vurderes å stille krav til en gradvis nedbygging av dette lageret over en 5-10 år periode. Vårt alternativ "Styrt avvikling" har et forslag til å få løst dette problemet.

Det vites heller ikke om Oslo kommune har planer om å selge Oslo Vei AS til en privat aktør eller om dette er politisk aktuelt. Men det er lett å forestille seg at verdien på Oslo Vei AS med å uten utvidet konsesjon og drift av Huken er vidt forskjellig. Det var naturlig at Oslo kommune tok over som eier da bedriften ble aksjeselskap i 2001. Men prinsipielt ville det være ryddigere i det lange løp at kommunen som byggherre gjennom samferdselsetaten ikke blander kortene ved også å sitte som eier av en produksjonsbedrift som skal gi anbud på lik linje med andre private aktører. En ser en tendens også i den planprosessen som Oslo Vei har innledet om Huken, at det kan være vanskelig å holde rene linjer.

7.5 Oslo Veis pukk- og asfalt produksjon

Huken pukk- og asfaltsverk hovedkunde av pukk/grus/asfalt skal være Oslo kommune. I tillegg leveres de samme produkter til andre kunder både i Oslo og Akershus.

Vi ønsker å få utredet hvor stor andel av Hukens asfalt inneholdende basalt levert til hhv Oslo og Akershus og hvor stor andel levert i disse områdene går til sterkt trafikkbelastede veier som riksveier.

Vi ønsker å få utredet hvor stor andel av Hukens pukk/grus produksjon som leveres til hhv Oslo og Akershus.

Selger eller leverer Huken basalt til andre asfaltverk?

Selger eller leverer Huken returmasser til andre selskaper?

Vi ønsker også å få utredet hvor stor andel av basaltuttakene fra Huken som benyttes til annet enn høyverdig kvalitetsasfalt (for eksempel til grus, dreneringsmasse eller for å asfaltere lite belastede områder/veier), som i så fall er misbruk av samfunnsmessig verdifulle ressurser.

Vi ønsker også å få utredet om Huken leverer høyverdig asfalt der det ikke trengs.

7.6 Hva etter 2051?

Etter 2051 skal alt være grønt og fint restaurert etter fremlagte fotomontasjer. Tiltakshaver har da tatt tatt ut alt som er drivverdig. Et blikk på det geologiske kartet for området (se ovenfor og på NGUs nettside) forteller oss at den samme ettertraktede bergarten fortsetter videre vestover til Lilloseterveien og Svartkulp og nord til Stokkevann. Dette skulle følgelig være av en type med lavere kvalitet enn det man nå vil ta ut. Da våre kilder opplyser videre at det ikke er foretatt nøyaktige målinger av steinkvaliteten nord for foreslått utvidelsesområde, ønsker vi å få dette klarlagt.

Når vi når 2051 er det likevel all grunn til å tro at stein på lavere nivå på kvalitetskalaen også blir økonomisk interessant, når råmassene i Huken er oppbrukt og sikkert også i konkurrerende pukkverk. Med tunnel og oppbygd infrastruktur vil driften fort kunne fortsette inn i evigheten. Eller kanskje til man når basaltforekomstene på Stryken? Våre etterkommere på Ammerud/Grorud mister etter hvert mesteparten av sin nære del av Lillomarka som fri- og rekreasjonsområde.

8.0 Marked og økonomi

Markedsanalyser

Vi er usikre på om det er marked for en femdobling av driften og økning av produksjon av høyverdig asfaltdekker og etterlyser slike markedsanalyser. Investeringsanalyser fra Statens Vegvesen tilsier ikke dette behovet for høyverdig asfaltdekker. Leverer Huken høyverdig asfaltdekker der ikke er behov for denne kvaliteten?

Økonomiske lønnsomhets- og investeringsanalyser samt nytte-kostnadsvurdringer

Det er også viktig å ha klart for seg et realistisk bilde av Oslo Vei AS's økonomi når en skal bedømme den bedriftsøkonomiske holdbarheten i den planskissen som bedriften nå legger frem om Huken. Økonomien for Oslo Vei og Huken er redegjort for ovenfor. I følge bedriftens egne tall skal det investeres rundt 100 millioner kroner i ny atkomst til pukkverket via en tunnel til Trondheimsveien i tillegg til nytt produksjonsutstyr. Det totale lånebehovet er ikke kjent, men må forventes å bli betydelig. Det forutsettes i planprogrammet at kapasiteten ved pukkverket skal økes fra ca 200 tonn årlig til ca 1 million tonn og at asfaltproduksjonen skal økes fra 110 000 tonn til 500 000 tonn fra 2010 til 2015. Dette krever penger til nytt utstyr. I Arealregnskap 2051 Alternativ 2 fra Oslo Vei, planlegges øvre område (areal mot nord) til idrettsformål etter 2051 med adkomst igjennom tunnelen. Tunnelen må i dette tilfelle oppgraderes fra tunnel for anleggstrafikk til tunnel for personbilbefordring. Dette krever betydelige investeringer og er ikke tatt med i det hele tatt.

En må spørre seg om dette er realistiske forutsetninger og om det ikke er knyttet alt for stor risiko til inntjeningen. Selv om det antas at kommunen vil garantere for et lån, må kapitalkostnadene betjenes av overskuddet i aksjeselskapet. Det er klart at en slik femdobling av kapasiteten ikke nødvendigvis gir en tilsvarende økning i salget. Det er allerede overkapasitet av steinproduksjon i Oslo-området fra verk som har atskillig sterkere økonomisk ryggrad. Med tanke på Oslo Vei AS's resultater til nå, må dette derfor sies å være en svært usikker investering.

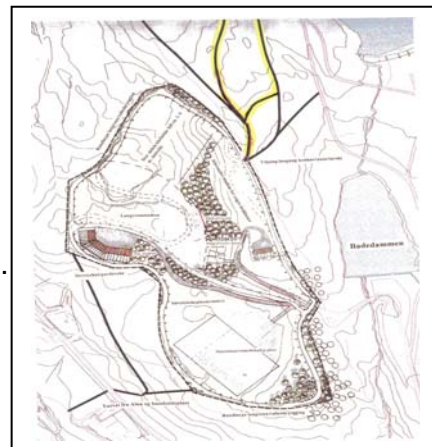
9.0 Friluftsliv og idrett

9.1 Lillomarka Idrettspark

Oslo kommune, Kultur og idrettsetaten og Friluftsetaten planlegger å opparbeide Oslo pukkverk (nedlagt) til idrettsanlegg og sender i disse dager planene ut på høring. Anlegget legges til rette for vinter- og sommeraktiviteter som følgende:

VINTERANLEGG

- Langrennstadion
- Ski/akebakke m/lys skitrekk
- Skilek, hoppbakke, freestyle m/lys skitrekk
- Rundløype i Idrettsparken
- Rundløype (2 og 3,5 km) Lillomarka
- Turskiforbindelse mot Steinbruvann
- Turveiforbindelse mellom Alna/bussholdeplass til nedre plan.
- Servicehus, garderobe, kafé nedre plan
- Mindre servicehus øvre plan
- Skøytebane med vinterfotballbane
- Vinterfotballbane / utfartsparkering / arrangementsparkering
- Idrettslekeplass
- Skiskytteranlegg

SOMMERANLEGG

- Golfbane (Driverange)
- Asfaltert rundløype for rulleski og jogging
- Handikaptrase
- Oppstart/målfelt for turløp / orienteringsløp
- BMX anlegg
- Idrettslekeplass ved fotballbanen
- Utfartsparkering / arrangementsparkering

Det er helt klart at dette anlegget kommer i konflikt med foreslåtte Huken utbygging når det gjelder støy og arealbruk. Vi ønsker å få utredet i sin helhet konsekvensene for Lillomarka Idrettspark med foreslåtte utvidelse. Støyutredning er også forespurt i pkt. 6.1 Støy.

Prosjektet er støttet av:

Oslo kommune Kultur- og idrettsetaten, Oslo kommune Friluftsetaten, Lillomarkas Venner, Grorud IL, SF Grei, Oslo Skikrets, Oslo og Omland Friluftsråd, Oslo Idrettskrets, Arena Lillomarka gruppen, Skiforeningen, Oslo og Omland Turistforening, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Grorud Vel, Bydel Grorud, Norges Golf forbund, Norges Handikapforbund, Norges Skiskytterforbund

9.2 Lillomarka Orienteringslag

Forslagets pkt. 6.10 omhandler friluftsliv og idrett. Beskrivelsen gir et lite nyansert bilde av situasjonen. Det virker som at tiltakshaver ikke er klar over aktivitetene som foregår utenfor oppmerkede stier og turveier og spesielt i det foreslåtte utvidelsesområdet.

Lillomarka Orienteringslag har sin hovedtilknytning i bydel Grorud. Klubben har i dag 350 medlemmer, og er i kraftig vekst grunnet sterk satsing på rekruttering av unge orienteringsløpere.

Lillomarka OL har utgitt både turkart og orienteringskart over utvidelsesområdet siden 1960-tallet. Disse kartene har blitt regelmessig oppdatert omtrent hvert 5 år, og det er nedlagt betydelige summer i dette arbeidet.

Kartene brukes til både turorientering, orienteringsløp og treninger. Hvert år ligger det turorienteringsposter (Lill-o-dilten) i det omtalte området, hvor over 1000 personer deltar årlig. I de siste 15 årene har Lillomarka OL også arrangert turorientering for barn (Mini-o-dilten), og det omtalte området blir benyttet. Mini-o-dilten er et enklere tur-o tilbud, hvor postene ligger i nærområder. **Dette gjør at utvidelsesområdet er perfekt for denne type aktiviteter.**

Området benyttes også hyppig til treninger for våre to yngste treningsgrupper (6-12 år og 13-20 år). Terrenget er passe krevende for disse aldersgruppene, og det er ikke for mye småstier. Dette gjør området meget gunstig å drive orienteringstrening i, da det ofte ellers i nærområdene i Lillomarka er til dels for mye stier som forenkler orienteringen.

Lillomarka OL er også en fast arrangør av både store og små orienteringsløp. Vårt største arrangement er det årlige Gromløpet samt at vi er medarrangør i O-Festivalen, som er Norges største o-arrangement med over 3000 deltagere. Utvidelsesområdet er et meget potensielt løpsterrang for fremtidige arrangementer, og det har ved mange anledninger vært benyttet til Gromløpet. I tillegg benyttes området til f.eks. bedrifts-o-løp flere ganger per år samt andre mindre arrangementer (andre klubbers løp og treninger).

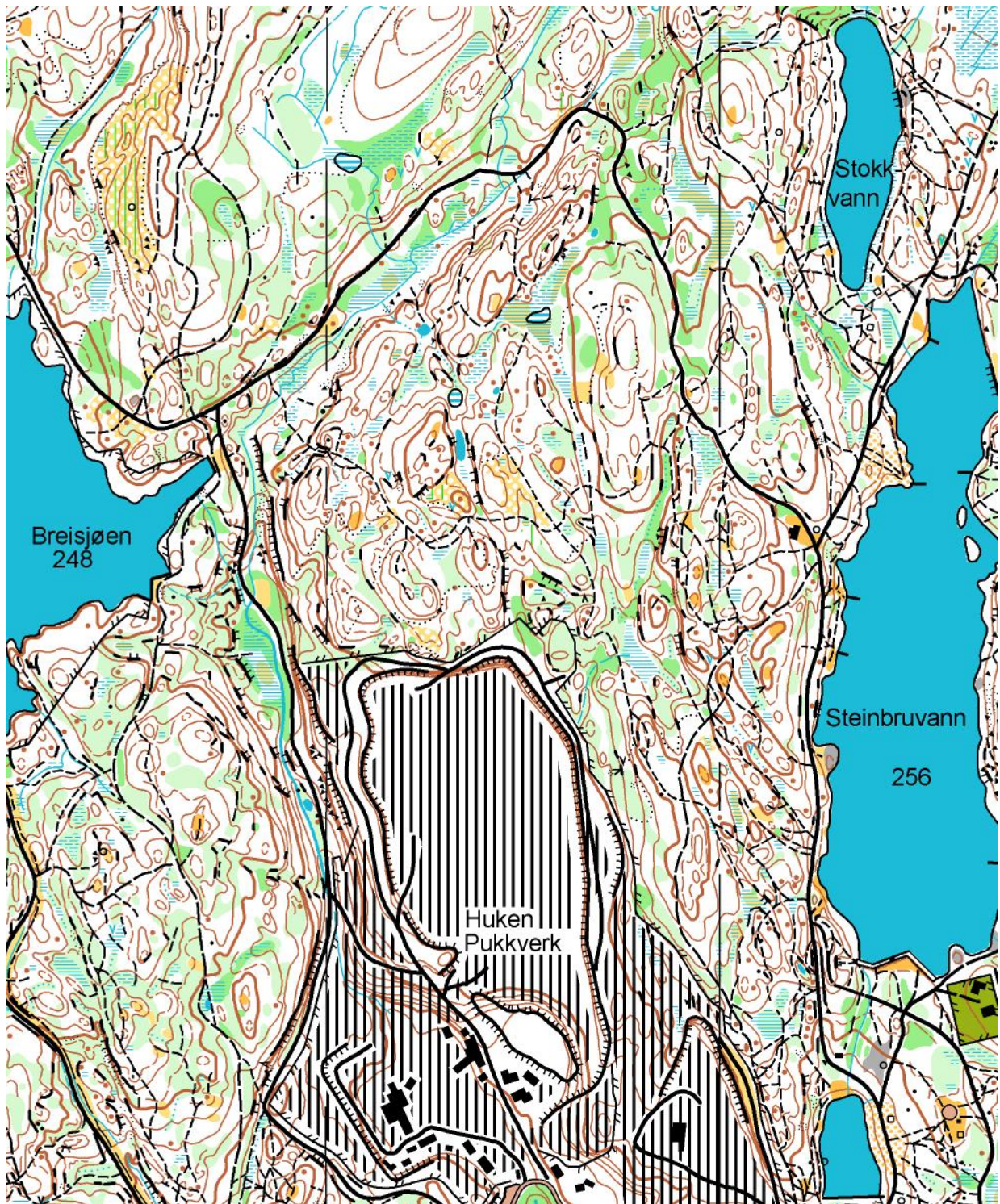
Totalt sett vil det være et stort tilbakeslag for Lillomarka OL om det omtalte området går tapt. Klubben har nedlagt betydelige summer i utvikling av orienteringskart i området, og et av klubbens best tilgjengelige løps- og treningsområder forsvinner. Figuren viser orienteringskart for området. Kartet er til stor hjelp for å få detaljer i terrenget vi snakker om.

På lang sikt sier tiltakshaver at området skal kunne tilrettelegges for ulike idretts- og fritidsaktiviteter. Til dette er å si at tiltakshaver ikke må tro at en kunstig skog på tilførte fyllmasser er en god erstatning for et opprinnelig naturområde.

Vi vil ha utredet den totale konsekvensen for friluftsliv og idrett og hvilke alternative **nye** områder som kan benyttes til orientering for barn og unge og viser til RPR kapittel 2 avsnitt 5: *"Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er egnet for lek, skal det skaffes fullverdig erstatning"*.

Tiltakshaver sier at den rødmerkede stien (naturløypa) må legges om. Dette er vel bare et påskudd for å prøve å sukre pillen. Dessuten viser kartet en rekke andre umerkede stier. Skal disse omlegges også? I tilfelle hvordan og hvor?

10.0 Sluttord

I reguleringsplanen for Huken som er en del av konsesjonen, står det i brev fra Miljøverndepartementet til Kommunikasjonsrådmannen i Oslo kommune datert 5.juni 1973:

"Departementet vil, i forbindelse med stadfestingen av denne reguleringsplan gjøre oppmerksom på at en ikke kan stille i utsikt stadfesting av et reguleringsforslag gående ut på ytterligere utvidelse av det foreliggende spesialområde".

På Groruddalens valg møte i 2005 sa alle partier unntatt H og Frp at utbygging av Huken ikke er aktuell politikk og at markagrensen skal ligge fast. Senere har vi mottatt dette brevet fra byråd Grete Horntvedt (H). Det er således et klart flertall i bystyret mot utvidelse:

Oslo kommune

Magnar Halse

Deres ref:

Vår ref (saknr):
200503393-8

Saksbeh:

Dato: 20.01.2006

Arkivkode:
930

HUKEN PUKKVERK

Takk for e-post av 19.01.06 vedrørende Huken pukkverk.
Denne saken er kommet inn som et planinitiativ til Plan- og bygningsetaten som fullstendig sak 13.12.05. Saken har ikke vært oppe i byrådet eller vært behandlet der.

Oslo Høyres program slår fast at Markagrensen skal ligge fast. Kun åpne idrettsanlegg som skibakker, lysløyper, golfbaner m.m. kan være aktuelle.

Vennlig hilsen

Grete Horntvedt

[Godkjent og ekspedert elektronisk](#)

Pressemelding fra statsministernes kontor nr 91-06 dato 27/06-06:

"Regjeringen har bestemt at det skal utarbeides en egen lov for vern av Oslomarka. Dette er en del av regjeringens innsats for friluftsliv og naturmiljø. Den nye loven vil gi mulighet til å verne Oslomarka med utgangspunkt i friluftshensyn. Det kan man ikke gjøre i dag."

- Det er blant Oslos beste kvaliteter at naturen ligger tett inn på byen og er tilgjengelig for alle. Den gir naturopplevelser for mange. Disse opplevelsene har også kommende generasjoner rett til å oppleve, derfor er det viktig å lage gode rammer for hvordan marka skal forvaltes, sier statsminister Jens Stoltenberg.

-Med egen lov for Oslomarka sikrer vi allmennhetens tilgang til naturopplevelser. En slik lov vil gi bedre vern av Oslomarka, landets kanskje viktigste friluftsområde som betyr mye for svært mange mennesker, sier miljøvernminister Helen Bjørnøy.